

НАМАЛЯВАНЕ НА ДАНЪЧНАТА ОСНОВА ЗА ДДС ПРИ ЛИПСА НА ПЛАЩАНЕ ПО ДОСТАВКА

Гл. ас. д-р Георги Ранчев

Катедра „Финансов контрол“, УНСС
 granchev@unwe.bg

Ключови думи:	Резюме
Данъчен контрол Данъчна основа за ДДС цели ДДС облекчение за лоши вземания Липса на плащане по доставка Отписване на вземания СЕС ЗДДС JEL класификация: N25, N26, N30, K34	При настоящата икономическа криза предприятията все по-често ще се сблъскват с риска от частично или пълно неплащане на дължимите от техните клиенти суми по облагаеми с ДДС доставки. В българския ЗДДС липсва конкретна разпоредба, позволяваща на регистрирано по ДДС лице да си намали данъчната основа при липса на получено плащане по извършена доставка на стока или услуга. В тази ситуация всеки доставчик е поставен в хипотезата да дължи към държавата начисленото по тази доставка ДДС, а получателят по доставката да може да ползва ДДС кредит, без да е извършил плащане по доставката. Облекченията, предвидени от специалния режим на касова отчетност, могат да се прилагат в строго ограничен кръг от случаи и от регистрирани лица след разрешение от НАП. Възможността за пряко прилагане на чл. 90, параграф 1 от ДДС Директивата, обосновано от практиката на СЕС, при липса на законово уреждане на дерогация от тези разпоредби в българския ЗДДС, може да доведе до поредица от дела в СЕС с негативен резултат за България и законодателна промяна в близко бъдеще.

1. Въведение

Поредицата от икономически сътресения, на които сме свидетели в последните години, независимо дали първоначално са породени от усложнения във финансовия сектор, или в епидемиологичната обстановка, все по-често ни карат да обръщаме сериозно внимание на събираемостта на вземанията и да следим договорените падежи на плащане за предоставените стоки и услуги.

Предмет на настоящия анализ са възможностите за намаляване на данъчната основа за ДДС цели при пълно или частично неплащане по извършена доставка съгласно европейското ДДС законодателство и разпоредбите на българския Закон за данък върху добавената стойност (ЗДДС). В статията са очертани основните хипотези в този конкретен случай за облагане с ДДС, съгласно Директива 2006/112/ЕО, актуални

решения на Съда на Европейския съюз (СЕС) и на българското данъчно законодателство, като са идентифицирани и най-важните ДДС ефекти за данъчнозадължените лица.

Основна цел на статията е да запознае широк кръг от специалисти в сферата на счетоводството, одита и данъчния контрол с възможностите за намаляване на данъчната основа за ДДС цели при липса на плащане по доставка. Първата задача, която разработката си поставя, е чрез изследване на актуалната нормативна уредба в България и Европейски съюз да се набележат възможни благоприятни решения за регистрираните по ЗДДС лица, съобразени с практиката на СЕС. Втората и не помаловажна задача на статията е да се инициира дебат в експертната общност за промяна в разпоредбите на ЗДДС и практиката на приходната администрация.

2. Изложение

Концепцията за намаляване на данъчната основа за ДДС цели при пълно или частично неплащане на дължимо възнаграждение по доставка се прилага в значителен брой европейски държави и твърде често се нарича *облекчение за лоши вземания* (bad debt relief). Една от основните причини за приемане на подобна възможност от законодателствата на страните – членки на Европейския съюз, е необходимостта да се сподели в някаква степен финансовата тежест при хипотезата на пълно или частично несъбиране на вземане, произтичащо от облагаема с ДДС доставка на стока или услуга. Безспорно при облагаема доставка на стока или услуга за регистрираното по ДДС лице възниква задължение да се начисли ДДС, което влиза в съответните ДДС регистри (за България – дневник за продажби и справка-декларация) и подлежи на разчет с държавата. От друга страна са налице ситуации, при които макар и ДДС да е начислен на база на издадена фактура, не се получава плащане по фактурата изцяло или частично. В този случай доставчикът, освен че не е получил договореното възнаграждение, е длъжен и да разчете (внесе) ДДС, без да е получил плащане. От друга гледна точка пък, получателят по доставката може да приспадне като данъчен кредит начисленото от доставчика ДДС, макар и да не извършил плащане по доставката. При тази ситуация очевидно е налице нарушаване на баланса на интересите на страните, като рискът и загубите се понасят изцяло от доставчика, интересът на фиска е напълно защитен, а получателят може (в някаква степен несправедливо) да ползва ДДС кредит по доставка, която не е заплатил.

На ниво Европейски съюз е поставена обща рамка за законово разрешаване на този въпрос, като съгласно член 90, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност (накратко ДДС Директивата) в случаите на анулиране, разваляне, отказ или пълно или частично неплащане, или когато цената е намалена след извършването на доставката, основата се намалява съответно съгласно условия, които се определят от държавите членки. На основание параграф 2 от член 90 на ДДС Директивата в случаите на пълно или частично неплащане държавите членки могат да дерогират от параграф 1, което на практика

означава, че могат да ограничат или да се въздържат от прилагане на подобна възможност в собствените си ДДС законодателства.

Разпоредбата на чл. 90 от ДДС Директивата има връзка и с член 273 от същата директива, според който държавите членки могат да наложат други задължения, които те считат за необходими за осигуряване правилното събиране на ДДС и предотвратяване избягването на данъчно облагане, при спазване на условието за равнопоставено третиране между вътрешни сделки и сделки, извършвани между държави членки от данъчнозадължени лица, и при условие, че такива задължения не пораждат в търговията между държавите членки на формалности, свързани с преминаването на границите.

В българския ЗДДС е налице оскъдна разпоредба по въпроса. На базата на общата разпоредба на чл. 26, ал. 1 данъчната основа за ДДС цели е стойността, върху която се начислява или не се начислява ДДС в зависимост от това дали доставката е облагаема, или освободена. По смисъла на ал. 2 от чл. 26 от ЗДДС данъчната основа се определя на базата на всичко, което включва възнаграждението, получено от или дължимо на доставчика във връзка с доставката, от получателя или от друго лице, определено в левове и стотинки, без ДДС, като не се смятат за възнаграждение по доставка всякакви плащания на неустойки и лихви с обезщетителен характер.

Пряка връзка между член 90, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО и българския ЗДДС намираме в чл. 115, ал. 1, според който при изменение на данъчната основа на доставка или **при развалянето на доставка**, за която е издадена фактура, доставчикът е длъжен да издаде известие към фактурата.

Съгласно чл. 115, ал. 2 от ЗДДС известието се издава задължително не по-късно от 5 дни от възникване на съответното обстоятелство по ал. 1, а когато се издава за доставка, за която е издадена фактура с начислен данък за получено авансово плащане – в 5-дневен срок от датата на връщането, прихващането или уреждането по друг възмезден начин на авансово преведената сума за размера на върнатата, прихванатата или уредената по друг възмезден начин сума. В алинея 3 на същия член 115 се казва, че при намаление на данъчната основа или **при разваляне на доставки** се издава кредитно известие.

На практика законодателят е предвидил възможност за изменение (в случая намаляване) на данъчната основа при постигане на писмено споразумение между страните, в т.ч. при прекратяване или разваляне на договор, но липсва разпоредба за хипотезата на *едностранно* намаляване от доставчика на данъчната основа при липса или закъснение след изтичане на определен срок на плащане по доставка от клиента. Много често, при липса или забава в плащането, комуникацията между регистрирания по ЗДДС доставчик и клиента се *усложнява*, а често и напълно прекъсва, при което отпада възможността за постигане на писмено съгласие за корекция във възнаграждението, водеща до намаление на данъчната основа. Всъщност клиентът няма интерес да подпише подобно споразумение, защото когато доставчикът пусне кредитно известие, той ще може да възстанови ДДС, но от друга страна, получателят по доставката ще трябва да включи кредитното известие в

регистрите по ДДС и да се задължи към бюджета. Същевременно доставчикът рискува да си събере главницата по вземането за извършената доставка, ако подпише споразумение за намаляване на стойността – респективно да може да намали данъчната основа. При тази ситуация вземането може да бъде събрано по съдебен ред или да бъде цедирано, което не разрешава за доставчика въпроса от ДДС гледна точка.

Единствена и по-специфична разпоредба имаме при лизинговите договори, като на основание чл. 115, ал. 6 при прекратяване или разваляне на договор за лизинг, в който изрично е предвидено прехвърляне на правото на собственост върху стоката или е уговорена само опция за прехвърляне на собствеността върху стоката по чл. 6, ал. 2, т. 3 от ЗДДС, доставчикът следва да издаде кредитно известие за разликата между данъчната основа на тази доставка и сумата, която задържа въз основа на договора без ДДС.

На база на извършения по-горе преглед на разпоредбите на българския ЗДДС можем да направим следните изводи:

- в ЗДДС са налице единствено разпоредби, позволяващи намаляване на данъчната основа за ДДС цели при споразумение между страните, при прекратяване или разваляне на договор;
- българското ДДС законодателство не предвижда възможност за доставчика да намали едностранно начисления ДДС по доставка при частично или пълно неплащане на възнаграждение, дължимо по облагаема доставка.

Като се има предвид гореописаната фактическа обстановка, може би най-важният и съществен въпрос е дали България може да избегне прякото (или още наричано директно) прилагане на чл. 90, пар. 1 от ДДС Директивата и ако не може, не следва ли да заложи законови разпоредби в ЗДДС, обосноваващи тази пълна или частична дерогация?

Отговор на този въпрос може да търсим в практиката на СЕС. В следващото изложение ще направим преглед на някои актуални и важни решения на СЕС, имащи отношение към поставения по-горе въпрос.

Едно от ключовите решения на СЕС по този въпрос е по **Дело С-337/13** от 15.05.2014 – Almos. От фактическа гледна точка през 2008 г. Almos, Унгария, продава семена на рапица на друго унгарско предприятие – Bio-Ma. Тези семена са били доставени и поставени в склад, но купувачът не е заплатил цената. Семената от рапица са собственост на Almos, като Bio-Ma не може да ги обременява с тежести, продава или предава във владение на трето лице. На 10 октомври 2008 г. обаче стоката не е върната, както е било уговорено, тъй като междуременно е запорирана.

Вследствие на съдебно решение, потвърждаващо собствеността на стоката, Almos коригира фактурите относно продажбата на Bio-Ma и в месечната данъчна декларация за декември 2009 г. декларира сумата 116 705 000 HUF (унгарски форинти) като подлежащ на възстановяване ДДС. Данъчната администрация приема, че няма правно основание за възстановяването на сумата. Унгарският закон за ДДС не съдържа разпоредба, която предоставя възможност за последващото намаляване

на данъчната основа само по съображения за цялостна или частична липса на плащане на разглежданите вещи.

Запитващата юрисдикция отбелязва, че към момента на подаване на молбата за възстановяване на данъка Законът за ДДС на Унгария не урежда всички изброени в член 90, параграф 1 от Директивата за ДДС хипотези и по-специално не предвижда възможност за намаляване на данъчната основа в случай на анулиране, разваляне, отказ и пълно или частично неплащане на насрещната престация. Тя поставя въпроса дали този закон не лишава данъчнозадължените лица от права, които те могат да претендират на това основание.

Основните въпроси, поставени по делото от запитващата юрисдикция, са:

- Като се има предвид разпоредбата на член 90, параграф 1 от ДДС Директивата, *има ли право данъчнозадължено лице да намали данъчната основа на основание на принципите за данъчен неутралитет и за пропорционалност – ако не е налице национална правна уредба в този смисъл, когато след извършването на дадена сделка то не е получило насрещната престация по нея?*
- В случай че разпоредбата на член 90, параграф 1 от ДДС Директивата *има директен ефект*, при какви условия може да се упражни правото да се намали данъчната основа? Достатъчно ли е издаването на коригираща фактура и нейното изпращане на купувача, или освен това е необходимо да се докаже действителното възвръщане на собствеността или фактическото владение върху вещите?
- Може ли член 90, параграф 2 от ДДС Директивата да се тълкува в смисъл, че в случай на пълно или частично неплащане държавите членки имат право да не допуснат намаляването на данъчната основа и при утвърдителен отговор трябва ли възможността за такова намаляване да е изрично изключена от правило на националното право, или може да се счита, че липсата на приложима правна уредба по този въпрос също така ги оправомощава да отказват въпросното намаление?

Според т. 31 от мотивите към Решението по **Дело С-337/13** от 15.05.2014 – Almos СЕС отбелязва, че съгласно постоянната практика на Съда във всички случаи, когато разпоредбите на дадена директива са безусловни и достатъчно точни по своето съдържание, частноправните субекти *имат основание да се позоват на тях пред националните юрисдикции срещу държавата, когато тя не е транспонирала в срок директивата* в националния правен ред или когато я е транспонирала неправилно. В т. 34 СЕС постановява, че макар в случая на член 90, параграф 1 от ДДС Директивата този член да оставя на държавите членки известна свобода на преценка при определянето на мерките, които позволяват да се определи размерът на намаляването, това обстоятелство не засяга въпреки всичко точния и безусловен характер на задължението да се намали данъчната основа в случаите, изброени от посочената разпоредба. *Следователно последната отговаря на условията, за да породи директен ефект.*

Според т. 38 от мотивите към Решението на СЕС мерките за предотвратяване на измамите или избягването на данъци могат по принцип да се отклоняват от правилата относно данъчната основа само в строго определените граници, необходими за постигането на тази специфична цел. Всъщност те трябва да засягат във възможно най-малка степен целите и принципите на Директивата за ДДС и поради това не могат да бъдат използвани по начин, който би поставил под въпрос неутралитета на ДДС.

Съответно Решението на СЕС по Дело **C-337/13** от 15.05.2014 – *Almos* е:

1) Разпоредбите на член 90 от Директива 2006/112/ЕО трябва да се тълкуват в смисъл, че *допускат* национална разпоредба, която не предвижда намаляване на данъчната основа на данъка върху добавената стойност в случай на неплащане на цената, ако се прилага предвиденото в параграф 2 от същия член дерогиране. В тази разпоредба обаче трябва да бъдат посочени всички други положения, при които, съгласно параграф 1 от посочения член, след сключването на сделка данъчнозадълженото лице не е получило отчасти или изцяло насрещната престация, което националната юрисдикция следва да провери.

2) Данъчнозадължените лица могат да се позоват пред националните юрисдикции на член 90, параграф 1 от Директива 2006/112 срещу държавата членка, за да получат намаляване на данъчната основа на данъка върху добавената стойност. Макар държавите членки да могат да предвидят, че упражняването на правото за намаляване на такава данъчна основа зависи от изпълнението на определени формалности, които по-специално позволяват да се докаже, че след сключването на сделката данъчнозадълженото лице в крайна сметка не е получило отчасти или изцяло насрещната престация, и че то може да се позове на едно от положенията, посочени в член 90, параграф 1 от Директивата 2006/112, така приетите мерки не трябва да надхвърлят необходимото за това доказване.

На база на гореописаното Решение на СЕС по Дело C-337/13 от 15.05.2014 – Almos и на мотивите към него може да се твърди, че българските данъчнозадължени лица (при липса на изрична разпоредба в ЗДДС) могат при определени условия да намалят данъчната основа по облагаема доставка в случай на пълно или частично неплащане на възнаграждение по тази доставка, като се позоват на член 90, параграф 1 от Директива 2006/112, и да изискат директно прилагане на ДДС Директивата.

Интерес по темата предизвиква също и Решение на СЕС по **Дело C-146/19** от 11.06.2020 – SCT d.d., Словения, съгласно което член 90, параграф 1 и член 273 от Директива 2006/112 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат правна уредба на държава членка, по силата на която правото на намаляване на ДДС, платен във връзка с несъбираемо вземане, се отказва на данъчнозадължено лице, ако то е пропуснало да предяви това вземане в образуваното срещу неговия длъжник производство по несъстоятелност, дори когато това данъчнозадължено лице докаже, че ако беше предявило посоченото вземане, то нямаше да бъде събрано.

Независимо от благоприятното решение на СЕС по Дело С-146/19, при липсата на конкретна разпоредба в българския ЗДДС, би било препоръчително данъчнозадължените лица на първо място да преценят възможностите си за прекратяване на договора и ако не могат да развалят договора, да извършат всички необходими правни действия по събиране на вземането си, преди да пристъпят към намаляване на данъчната основа за ДДС цели в хипотеза на пълно или частично неплащане на възнаграждение по извършена от тях доставка.

Алтернатива, която някои от регистрираните по ДДС лица могат да използват, ако желаят да се предпазят от риска от загуба на ДДС при възможни ситуации на пълно или частично неплащане на дължимите им възнаграждения по облагаеми доставки, е специалният режим на касова отчетност, заложен в глава 17а, съответно членове 151а до 151д от ЗДДС.

Режимът е приложим за доста ограничен кръг от доставки и за лица, имащи облагаем оборот не повече от левовата равностойност на 500 000 евро, реализиран за период не по-дълъг от последните 12 последователни месеца преди текущия месец. На основата на чл. 151а, ал. 2 от ЗДДС, при прилагане на специалния режим за доставките, за които е възникнало данъчно събитие, данъкът става изискуем за тези лица на датата на получаване на цялостно или частично плащане, пропорционално на плащането. Режимът се прилага по отношение на ограничен кръг доставки на стоки или услуги, като сред изключенията са внос, ВОП, ВОД, освободени доставки и много други. За да се ползва данъчен кредит по издадени фактури от лица, регистрирани по ДДС по специалния режим на касова отчетност, освен наличие на данъчен документ за доставката се изисква и документ за извършеното плащане (чл. 71, ал. 8 от ЗДДС).

За прилагане на този специален режим на касова отчетност се издава предварително разрешение от органите на Националната агенция за приходите, като за лицата, които прилагат специалния режим, Националната агенция за приходите създава и поддържа специален публичен регистър за проверка със свободен достъп – <https://inetdec.nra.bg/pls/pub/home.html#/goto:rep.Vatquery.home>

Възможна законодателна промяна в ЗДДС, която да разреши положително въпроса за намаляване на данъчната основа, предвидена в ДДС Директивата при липса на плащане по облагаема доставка, може да бъде в посока на създаване на аналогична разпоредба на тази, касаеща данъчните временни разлики в членове 34 и 37 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО). Тези разлики, според проф. д-р Емилия Миланова, са „проявление на различията между счетоводната политика на предприятието и данъчната политика на държавата“¹. Съгласно чл. 34 от ЗКПО приходите и разходите от последващи оценки на вземания, както и разходите от отписване на вземания като несъбираеми не се признават за данъчни цели в годината на счетоводното им отчитане, при условие че в същата или в предходна година не е настъпило някое от обстоятелствата по чл. 37 от ЗКПО. На основание чл. 37, ал. 1 от ЗКПО непризнатите за данъчни цели приходи и разходи от последващи оценки

¹ Миланова, Е. Глава втора, „Данъчно счетоводство“, с. 21, ISBN 978-954-644-962-7, ИК-УНСС, София, 2017

и от отписване на вземания по реда на чл. 34 се признават за данъчни цели най-рано в годината, в която настъпи едно от следните обстоятелства:

- изтичане на три години за вземанията с тригодишен давностен срок или на пет години за вземанията с петгодишен давностен срок от момента, в който вземането е станало изискуемо;
- възмездно прехвърляне на вземането;
- производството по несъстоятелност на длъжника е прекратено с утвърден оздравителен план, в който се предвижда непълно удовлетворяване на данъчнозадълженото лице; непризнатите приходи и разходи се признават за данъчни цели само по отношение на намалението на вземането;
- с влязло в сила съдебно решение е постановено, че вземането или част от него е недължимо; непризнатите приходи и разходи се признават за данъчни цели само по отношение на недължимата част от вземането;
- преди изтичане на съответния срок по-горе вземанията са погасени по силата на закон;
- при заличаване на длъжника, когато вземането или част от него е останало неудовлетворено – признава се до размера на неудовлетворената част.

На основание чл 37, ал. 2 от ЗКПО, когато преди настъпване на обстоятелство по чл. 37, ал. 1 от същия закон вземането бъде изпълнено, включително, но не само, чрез плащане, събиране или прихващане, непризнатите за данъчни цели приходи и разходи от последващи оценки по реда на чл. 34 от ЗКПО се признават за данъчни цели в годината на изпълнението².

Следователно, ако се направи адекватна промяна в чл. 115 от ЗДДС, в унисон с чл. 90, параграф 1 от ДДС Директивата, например при изтичане на давността на вземането – минали са 5 години от падежа, ще можем за целите на ЗДДС да намалим данъчната основа по обложена с ДДС доставка. Ако в частта на преобразуване на финансовия резултат по реда на ЗКПО е разрешено признаване на разхода за целите на корпоративния данък за доставки, за които няма да бъде събрано вземането, би следвало и за ДДС цели да е предвидена възможност за намаляване на данъчната основа, особено когато няма съдействие от получателя по доставката.

В обобщение, дали и доколко регистрираните по ДДС лица могат да се възползват от прякото прилагане на чл. 90, параграф 1 от ДДС Директивата, в отсъствие на ясна разпоредба в българския ДДС, ще бъде въпрос на задълбочена преценка в зависимост от всеки конкретен казус. Същевременно за относително по-малките предприятия и при спазване на специалния режим за касова отчетност е възможно да се намали рискът от неблагоприятно ДДС третиране в случай на пълно или частично неплащане на възнаграждение по облагаема доставка.

² За по-подробен анализ по темата виж Миланова, Е. Глава трета, „Данъчно счетоводство“, с. 43, ISBN 978-954-644-962-7, ИК-УНСС, София, 2017.

3. Заключение

Като се има предвид настоящата икономическа криза, все по-често предприятията ще се сблъскват с риска от частично или пълно неплащане на дължимите от техните клиенти суми по облагаеми с ДДС доставки. Извън хипотезата на прекратяване или разваляне на договор по взаимно съгласие в българския ЗДДС липсва конкретна разпоредба, позволяваща на регистрирано по ДДС лице едностранно да си намали данъчната основа при липса на получено плащане по извършена доставка на стока или услуга. При подобна ситуация регистрираното по ДДС лице (кредитор) е поставено в неблагоприятната ситуация да дължи или да е вече разчело с бюджета начисленото по тази доставка ДДС, а получателят по доставката да може да ползва ДДС кредит, без да е извършил плащане по доставката. Облекченията, предвидени от специалния режим на касова отчетност, могат да се прилагат в строго ограничен кръг от случаи и от регистрирани лица след предварително разрешение от НАП.

Възможността за пряко прилагане на чл. 90 параграф 1 от ДДС Директивата, обосновано от практиката на СЕС, при липса на законово уреждане на дерогация от тези разпоредби в българския ЗДДС, може да доведе до поредица от дела в СЕС с негативен резултат за България и е възможна в близко бъдеще законодателна промяна в унисон в разпоредбите на ЗКПО за признаване на разход при отписване на вземания по определен ред.

Библиографска справка

1. Вейсел, А. „Съвременни проблеми на финансовия одит“, ISBN: 978-954-92848-5-0. София, АТА-50, 2014.
2. Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност.
3. Закон за данък върху добавената стойност (ДВ, бр. 63 от 4.08.2006 г., посл. изм. ДВ, бр. 17 от 26.02.2021 г.)
<https://lex.bg/laws/ldoc/2135533201>
4. Закон за корпоративното подоходно облагане (ДВ, бр. 105 от 22.12.2006 година, посл. изм., ДВ, бр. 21 от 12.03.2021 година)
<https://www.lex.bg/laws/ldoc/2135540562>
5. Костова, Н., Д. Георгиева, С. Стефанов, С. Илиева, Ц. Манолов, А. Галинова. „Ролята на финансовия анализ за управление на оборотния капитал, вземанията и кредитоспособността на предприятието“, Монографична библиотека „Знание и бизнес“, книга 2, ISBN 978-619-210-025-4, Издателство „Знание и бизнес“, Варна, 2018.
6. Миланова, Е., С. Башева, Н. Орешаров. „Данъчно счетоводство“, ISBN 978-954-644-962-7, ИК-УНСС, София, 2017.
7. Правилник за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност (ДВ, бр. 76 от 15.09.2006 г., посл. изм., ДВ, бр. 11 от 9.02.2021 г.) <https://www.lex.bg/index.php/laws/ldoc/2135534826>
8. Решение на СЕС по Дело C-337/13 от 15.05.2014 – Almos,
<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=3BED6>

11455AEAA43FB28384332440AC9?text=&docid=152344&pageIndex=0
&doclang=BG&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=160163

9. Решение на СЕС по C-146/19 от 11.06.2020 – SCT d.d.
<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=227301&pageIndex=0&doclang=BG&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2838810>
10. Свраков, А., Б. Брезоева, Б. Костов, Х. Досев, Б. Петрова, Н. Ризов. „Счетоводство 2021“ ISBN: 978-954-608-283-1, ИК „Труд и право“, 2021.
11. Специален публичен регистър за проверка със свободен достъп на лица, регистрирани по ЗДДС в режим на касова отчетност – <https://inetdec.nra.bg/pls/pub/home.html#/goto:rep.Vatquery.home>

DECREASE OF THE VAT TAX BASE IN CASE OF A LACK OF PAYMENT FOR A SUPPLY ACCORDING TO THE PRACTICE OF THE ECJ AND THE VAT ACT

Chief Asst. Prof. Georgi Ranchev, PhD
UNWE, Department Financial Control
granchev@unwe.bg

Keywords:	Summary
Tax control Tax base for VAT purposes VAT bad debt relief Lack of payment related to a supply Writing off of receivables ECJ VAT Act JEL Classification: H25, H26, H30, K34	<i>In the current economic crisis the enterprises would more often face the risk of the lack of partial or full payment of the amounts due by their clients on VAT taxable supplies. There is no provision in the Bulgarian VAT Act allowing a VAT registered entity to decrease its tax base in the case of non-payment related to a supply of goods or services. In these circumstances every supplier would owe to the state the VAT thus charged while the recipient of the supply could utilize the input VAT credit without paying for the supply. The relief provided under the VAT cash accounting scheme is applicable to a very limited number of cases and to specific registered entities following approval by the National Revenue Agency. The possibility of direct application of Art. 90, paragraph 1 of the VAT Directive based on the court practice of the ECJ, in the lack of legal provision in the Bulgarian VAT Act for derogation, could lead to series of cases in the ECJ with negative outcome for Bulgaria and possible legislative changes in the near future.</i>